

Årsmelding 2010

Klagenemnda ved Høgskolen i Sør-Trøndelag

1. KLAGENEMNDAS MANDAT OG SAMMENSETNING

Høgskolens klagenemnd behandler klager over enkeltvedtak truffet med hjemmel i universitets- og høyskoleloven § 5-1. Arbeidsområdet for klagenemnda ved HiST er klager over enkeltvedtak fra studenter, fuskesaker reist mot studenter og visse typer disiplinærsaker. Se vedlegg for nærmere informasjon om gjeldende mandat for klagenemnda.

Klagenemnda oppnevnes av høgskolestyret og skal bestå av 5 medlemmer med personlige varamedlemmer. To av medlemmene skal være faglig tilsatte og oppnevnes med tre års funksjonstid. Leder og varamedlem skal fylle de lovbestemte krav for lagdommere og ikke være tilsatt ved institusjonen. De oppnevnes også med tre års funksjonstid. To av medlemmene skal være studenter oppnevnt etter forslag fra Studentparlamentet for ett år av gangen.

Klagenemnda har hatt følgende sammensetning i 2010:

Leder til 30.07.10	Varamedlem for leder til 30.07.10
Seniorrådgiver, Domstoladministrasjonen, cand.jur. Gunvor Øien Løge	Administrasjonssjef, Sør-Trøndelag tingrett cand.jur. Børge Bloch Trondvold
Representanter for vitenskapelig personale til 30.07.10	Vararepr. for vitenskapelig personale til 30.07.10
Førsteamanuensis Åse Strand, Matteknologisk utdanning, AMMT	Høgskolelektor Wenche Natland Dahlen, Prg. for vernepleierutdanningen, AHS
Høgskolelektor Ola Erik Domaas, ALT	Konsulent Anne Lise Mølmann
Studentrepresentanter til 30.07.10	Vararepr. for studenter til 30.07.10
Gjermund A. Løkhaug, TØH	Ingen
Pia Helen Bjørsvik, AFT	Solveig Sollid, TØH (tom 30.07.10)
Leder fra 01.08.10	Varamedlem for leder fra 01.08.10
Administrasjonssjef, Sør-Trøndelag tingrett cand.jur. Børge T. Tronvold	Seniorrådgiver, Domstolsadministrasjonen, cand.jur. Robert Envik
Representanter for vitenskapelig personale fra 01.08.10	Vararepr. for vitenskapelig personale fra 01.08.10
Høgskolelektor Wenche Natland Dahlen, Prg. for vernepleierutdanningen, AHS	Seniorkonsulent Wenche Salomonsen King, ALT
Høgskolelektor Guri Sivertsen Korpås, Pgr. for allmennfag, AFT	Førstekonsulent Anne Lise Mølmann, ALT
Studentrepresentanter fra 01.08.10	Vararepr. for studenter fra 01.08.10
Gjermund A. Løkhaug, TØH	Nils Magne Killingberg, AFT
Eivind Kopperud Sogn, ASP	Mangler p.t.
Sekretariat	
Rådgiver Leif Ingar Finborud (til 19.10.10)	Seniorrådgiver Kjersti Møller (fra 20.09.10)

2. ET VIKTIG BIDRAG TIL KVALITETSSIKRINGSARBEIDET VED HiST

Klagenemnda er et viktig element i kvalitetssikringsarbeidet ved høgskolen, og skal bidra til en rettferdig og forutsigbar regelanvendelse som skal sikre studentene en upartisk og saklig behandling. Nemndas begrunnelser og merknader i så vel klagesaker som

fuskesaker bør være retningsgivende for avdelingene, både i de sakene som påklages eller fremmes for nemnda og for den øvrige praksisen ved høgskolen, også der klagerne ikke er gitt medhold. Klagenemnda anser det som en viktig oppgave å formidle innsikt og erfaring fra klagesakene som høgskolen kan bruke videre i sin kvalitetssikring av det studieadministrative arbeidet. Klagenemndas anførsler i slike tilfeller vil fremgå av saksnotatet, evt. som en protokolltilførsel.

Det er viktig for studentenes rettssikkerhet at saker som behandles i klagenemndene ved høyskoler og universitet under loven vurderes ut fra en lik tolkning av regelverket og etter de samme normer. Felles klagenemnds behandling av klager etter vedtak i fuske- og skikkethetssaker utgjør en viktig rettesnor for klagenemnda ved HiST. For klagenemnda er det også en stor fordel at leder og nestleder har vært de samme som for NTNUs klagenemnd. Det ble arrangert et nasjonalt seminar om behandling av klage- og fuskesaker i oktober 2010 hvor klagenemndas daværende sekretær, Leif Ingar Finborud, var med i arrangementskomiteen. Slike seminar bidrar til en mer samkjørt praksis nasjonalt.

Klagenemndas sekretariat har hatt et godt samarbeid med avdelingene i forbindelse med saksbehandlingen. I løpet av 2011 vil det utarbeides retningslinjer for behandling av fuskesaker som et ytterligere kvalitetssikringstiltak innen saksbehandlingen av denne type saker, noe som har vært etterspurt av avdelingene. Retningslinjene vil bli lagt ut på HiSTs vevsider. På samme vedsider vil også korte sammendrag av sakene i anonymisert form bli fremlagt.

3. OMFANGET AV SAKER, TYPE SAKER OG AVGJØRELSER

Klagenemnda har ikke faste møtedatoer, men kalles inn fortløpende når det foreligger saker. Nemnda behandlet i 2010 38 enkeltsaker, fordelt på 8 møter. Samtlige vedtak fattet i 2010 var enstemmige og klagenemnda har vært fulltallig (med medlem eller varamedlem) til de aller fleste av møtene.

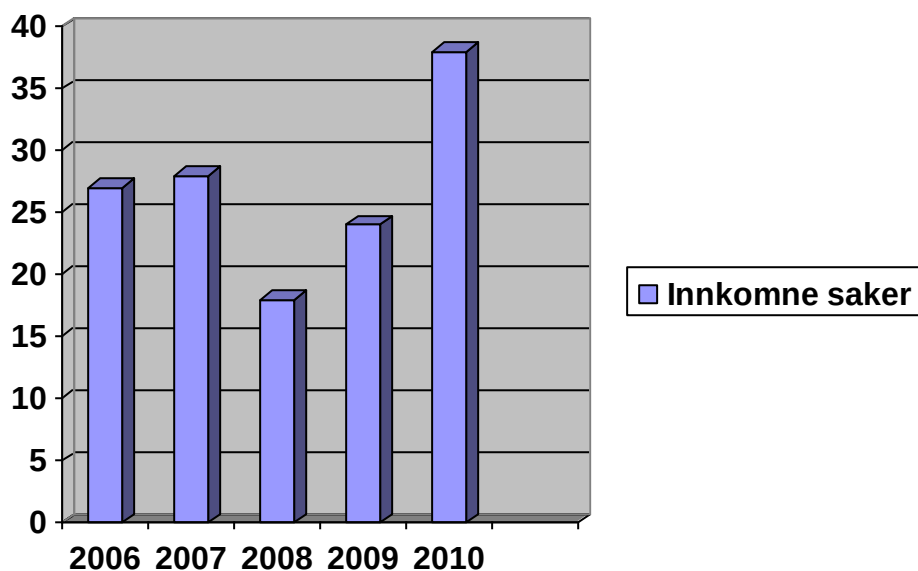
Innkomne saker og sakstyper

Tabellen under viser en flerårig oversikt over antall saker fremmet for klagenemnda og resultatet av behandlingen.

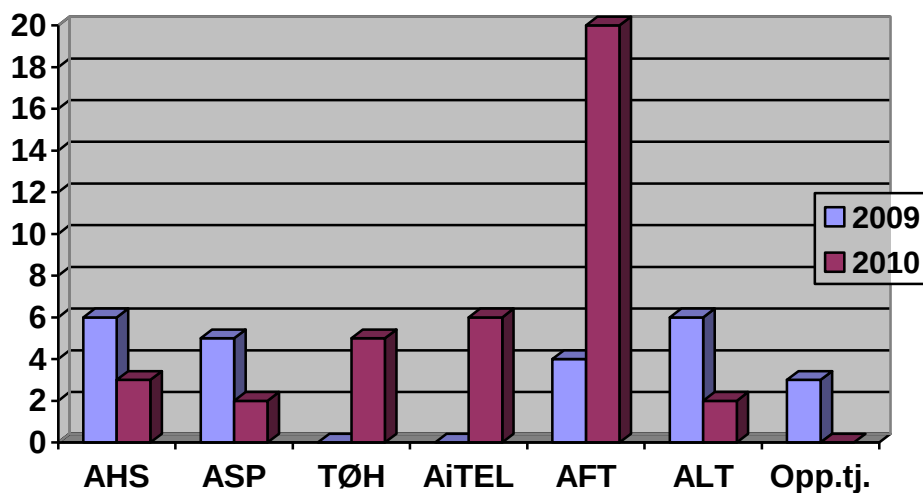
År	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antall saker	17	24	25	24	26	27	28	18	24	38
Antall medhold	4	4	5	2	2	5	5	5	5	2
% medhold*	24	17	20	8	8	19	18	28	21	5

* Sett i forhold til om avgjørelsen er fullt ut i studentens favør.

I 2010 behandlet klagenemnda 38 saker, mens klagenemnda i 2009 behandlet 24. Dette gir en økning på 14 saker i 2010. I løpet av perioden 2006-2010 ser bildet slik ut:

I 2010 ser fordelingen av type saker per avdeling slik ut sammenlignet med 2009:

De sakene som klagenemnda behandlet i 2009 dreide seg om klage på formelle feil ved eksamen eller sensur (8), klage på vedtak om opphør av studierett (4), saker angående mistanke om fusk (3), klager i forbindelse med opptak på grunnlag av realkompetanse (3), klage på avslag om fritak fra eksamen i norsk sidemål (3), klage på avslag om å få fremstille seg til eksamen (2) og klage i forbindelse med praksisstudier (1).

Sakstyper og utfall 2010

Under vises en detaljert fremstilling av sakstyper i 2010:

Nr.	Sakstype	Utfall	Enhet
1	Fusk (skoleeksamen)	Annullering og utestengning i inntil 2 semester.	AFT

2	Fusk (skoleeksamen)	Annullering og utestengning i inntil 2 semester.	AFT
3	Fusk (skoleeksamen)	Annullering og utestengning i inntil 2 semester.	AFT
4	Fusk (skoleeksamen)	Annullering og utestengning i inntil 2 semester.	AFT
5	Fusk (skoleeksamen)	Annullering og utestengning i inntil 2 semester.	AFT
6	Fusk (skoleeksamen)	Annullering og utestengning i inntil 2 semester.	AFT
7	Fusk (mappeeksamen)	Annullering og utestengning i inntil 1 semester.	ALT
8	Fusk (skoleeksamen)	Annullering og utestengning i inntil 2 semester.	AFT
9	Fusk (skoleeksamen)	Annullering	AFT
10	Sak om skikkethet	Ikke dokumentert at det forelå grunnlag for vedtak om ikke skikkethet.	AHS
11	Sak om skikkethet	Vedtak om ikke skikkethet og utestengning i 3 år.	ALT
12	Fritak for emne	Klage ikke tatt til følge.	TØH
13	Fusk (skoleeksamen)	Annullering og utestengning i inntil 2 semester.	AFT
14	Fusk (nettbasert hjemmeeksamen)	Annullering	AiTEL
15	Fusk (nettbasert hjemmeeksamen)	Annullering	AiTEL
16	Fusk (nettbasert hjemmeeksamen)	Annullering	AiTel
17	Fusk (nettbasert hjemmeeksamen)	Annullering	AiTel
18	Fusk (nettbasert hjemmeeksamen)	Annullering	AiTel
19	Fusk (nettbasert hjemmeeksamen)	Annullering.	AiTel
20	Adgang til eksamen	Klage ikke tatt til følge.	TØH
21	Fritak for fag	Medhold* (Endring av tidligere vedtak)	ALT
22	Fusk (skoleeksamen) med påfølgende klage til Felles klagenemnd	Annullering og utestengning i inntil 1 semester.	AFT
23	Fusk (skoleeksamen)	Annullering	AFT
24	Fusk (skoleeksamen)	Annullering	AFT
25	Innlevering av eksamen	Ikke medhold	ASP
26	Fusk (skoleeksamen)	Medhold	TØH

27	Fusk (skoleeksamen)	Annullering og utestengelse i inntil 2 semester.	TØH
28	Fusk (skoleeksamen)	Annullering og utestengelse i inntil 2 semester.	AFT
29	Fusk (skoleeksamen)	Annullering og utestengelse i inntil 2 semester.	AFT
30	Fusk (skoleeksamen)	Annullering og utestengelse i inntil 2 semester.	AFT
31	Fusk (skoleeksamen)	Annullering og utestengelse i inntil 2 semester.	AFT
32	Endring av vitnemål	Ikke medhold	TØH
33	Adgang til oppflytting	Ikke medhold	AHS
34	Adgang til oppflytting	Ikke medhold	ALT
35	Adgang til oppflytting	Ikke medhold	AHS
36	Avslag på utsatt studieplass	Ikke medhold	ASP
37	Formell feil ved eksamensavvikling	Ikke medhold	ALT
38	Fritak for emne	Ikke medhold	AFT

*En klagesak fra 2009 ble behandlet på nytt.

SAKER VEDRØRENDE FUSK

Fusk ved eksamen er et problemområde som har vært viet mye oppmerksomhet både ved HiST og andre institusjoner, i media og fra departementets side. Sammenlignet med 2009 er det en merkbar økning i omfanget av fuskesaker ved HiST. I tabellen oppgis de sakene som har vært behandlet i klagenemnda det angitte år.

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antall behandlede fuskesaker	1	9	2	5	10	4	3	25
Herav skoleeksamen	0	3	1	2	6	2	2	18
Herav hjemmeeksamen/mapper	1	6	1	3	4	2	1	7
Andel annullering	1	8	1	2	5	3	1	9
Andel annull.+utest. Inntil 6 mnd	0	0	1	1	4	0	0	3
Andel annull.+utest. 6-12 mnd	0	1	0	1	1	1	0	12
Ingen fuskereaksjon	0	0	0	1	0	0	2	1

I fuskesaker må to vilkår være oppfylt; det må objektivt sett foreligge fusk, og studenten må ha handlet forsettlig eller grovt uaktsomt. Når det gjelder utmåling av reaksjon, så er normen som er gitt av Felles klagenemnd satt til to semestre ved forsettlig fusk og ett semester ved grovt uaktsomt fusk. Felles klagenemnds redegjørelse for sin forståelse av skyldkravet, samt krav til informasjon og saksbehandling fra institusjonens side fremmer lik og korrekt behandling av studentene i slike saker. Momenter som tas inn i klagenemndas egen vurdering er omfang av fusket, erfaring som student, om høghskolen

har overholdt sin informasjonsplikt, grad av veiledning i akademisk skriving og referansebruk, forholdsmessighet o.lign.

Studentene benytter seg av to typer fusk. Den ene typen er fusk i eksamenslokalet, der studentene har medbrakt ulovlige hjelpemidler som for eksempel hjelpemidler som ikke står oppført i emnebeskrivelse og på eksamenssett, formelsamlinger med notater, mobiltelefon eller fuskelapper. Den andre type fusk foregår ved plagiering eller ved at studenten ikke har oppgitt sine kilder. Det har også vært tilfeller av ulovlig samarbeid ved hjemmeeksamen.

Oppsvinget er i stor grad knyttet til skoleeksamener i 2010. Her bør det nevnes spesielt at under kontroll av hjelpemidler på Avdeling for teknologi (AFT) på en skriftlig eksamen i desember 2009 ble oppdaget at 6 studenter hadde limt inn i læreboka ekstra sider med løsninger til tidligere eksamensoppgaver. Klagenemnda fant at den ulovlige handlingen var forsettlig, og at den antas å være samordnet, siden den var gjort svært likt. De seks studentene fikk sin eksamen annullert og ble utestengt for resten av vårsemesteret og for høstsemesteret frem til utgangen av november. AFT utmerker seg med et høyt tilfang av fuskesaker i 2010. Spørsmålet er hvorvidt disse tallene representerer det korrekte bildet av fuskeomfanget ved HiST. Saksfordelingen avdelingene imellom kan svinge fra år til år. Den markante økningen i antall fuskesaker ved skoleeksamen kan nok, etter klagenemndas syn, skyldes at det er foretatt systematiske kontroller av hjelpemidler, spesielt ved AFT. Avdelingen kontrollerte over 950 studenter ved eksamen i desember 2009, det ble ikke foretatt kontroller av den størrelsesorden ved de øvrige avdelingene.

Når det gjelder hjemmeeksamen har klagenemnda kun behandlet én sak om plagiering (mappeeksamen). Denne forbedringen kan skyldes at studentene ved HiST er bedre informert om krav til kildebruk enn de har vært tidligere, og at dette har ført til økt bevissthet blant studentene. En viss andel av sakene løses også antagelig i samtale mellom student og faglærere, hvor resultatet blir trekk i karakter for akademisk umodenhet. Klagenemnda har dessverre ingen oversikt over dette. Det er heller ikke usannsynlig at det finnes en del mørketall, spesielt hvis en sammenligner HiST med en rekke andre institusjoner innen sektoren. Innføring av plagiatskontrollen Ephorus i løpet av 2011 kan derfor medføre en økning i denne type saker.

I tillegg til fusk ved eksamen under tilsyn fikk 7 studenter fra AiTel sin eksamen annullert pga ulovlig samarbeid på en individuell nettbasert hjemmeeksamen. Studentene hadde ikke vært tilstrekkelig oppmerksom på rammene for gjennomføringen, og hadde derfor gjennomført eksamen som et gruppearbeid. Det var imidlertid et krav om at eksamen skulle gjennomføres individuelt.

En sak endte i at studenten ble frifunnet da det forelå tvil om det forelå forsett eller grov uaktsomhet.

Studentene har rett til å la seg bistå av advokat eller annen talsperson fra sak om utestengning er reist, og utgiftene skal dekkes av HiST etter statens salærstatter. Studentene benyttet sin rett til advokatbistand i 5 av sakene i 2010 hvor det var reist

mistanke om fusk. Et av disse vedtakene ble klaget inn til Felles klagenemnd hvor klagenemndas vedtak ble stadfestet.

Særskilte skikkethetssaker

Klagenemnda har behandlet 2 saker etter skikkethetsvurdering fra skikkethetsnemnda i 2010. Dette var en sak fra lærerutdanningen, og en fra barnevernpedagogutdanningen. Den ene saken fikk vedtak som i skikkethetsnemnda og medførte vurderingen ”ikke skikket” og utestengning i 3 år. I den andre saken ble studenten vurdert som skikket.

Andre saker

I motsetning til 2009 hvor det ble behandlet fire klager på vedtak om opphør av studierett har ikke klagenemnda behandlet slike saker i år. Dette kan skyldes at høgskolen har blitt flinkere til å informere, og at studentene har blitt mer bevisste på reglementet som nå er mer innarbeidet. I sakene om oppflytting til høyere årskurs ble studentenes klage ikke tatt til følge, men klagenemnda fant grunn til å påpeke at avdelingene ikke har hjemmel til å frata studentene studie- og eksamensrett selv om de ikke tilfredsstiller progresjonskravet i programmet.

I 2009 behandlet klagenemnda en sak som gjaldt søknad om fritak fra vurdering i nynorsk i emne norsk ved allmennlærerutdanningen av helsemessige årsaker. Studentens klage ble ikke tatt til følge og klagenemnda viste til at forskrift til rammeplan for allmennlærerutdanningen ikke gir adgang til fritak for prøving i sidemål på dette grunnlaget. Denne saken reiste imidlertid et prinsipielt spørsmål om lovfortolkning og endte med at Kunnskapsdepartementet åpnet for at det kan gis fritak for prøve i en av målformene i norsk for studenter som ikke har vurdering i begge norske målformer fra videregående opplæring med grunnlag i forskrift om endring i forskrift til rammeplan for allmennlærerutdanningen. Fritaket fra prøve skal gjelde samme målform som studenten hadde fritak fra i videregående opplæring. Klagenemnda fant at det med bakgrunn forskriftsendringen forelå grunnlag for omgjøring av nemndas tidligere vedtak. Studenten fikk dermed medhold i mai 2010.

AVSLUTTENDE KOMMENTAR

Klagenemnda har hatt mange saker til behandling i 2010, og det er lagt ned et betydelig arbeid fra ledelsens, medlemmenes og sekretariatets side. Klagenemnda har hatt gode og konstruktive diskusjoner, og vedtakene har i samtlige saker i 2010 vært enstemmige. Nemnda finner arbeidet som kvalitetssikrer svært meningsfylt.

Klagenemnda ved Høgskolen i Sør-Trøndelag

14. mars 2011

Børge B. Tronvold
leder av klagenemnda

Kjersti Møller
sekretær i klagenemnda

VEDLEGG

MANDAT FOR KLAGENEMNDA VED HØGSKOLEN I SØR-TRØNDELAG Vedtatt av høgskolestyret 05.12.96, HS-sak 86/96. Endret ifølge KUF-rundskriv F-55-00 dat. 18.12.00 og av høgskolestyret 19.03.03, HS-sak 024/2003 og 27.09.06, HS-sak 058/2006. Oppdatert i samsvar disposisjonsmessige endringer i universitets- og høgskolelovens kapittelinndeling.

1. Klagenemnda ved Høgskolen i Sør-Trøndelag er opprettet etter vedtak i Det regionale Høgskolestyret (24.06.94) og i Høgskolestyret (21.12.95).
2. Klagenemndas sammensetning er i henhold til lov om universiteter og høgschooler, § 5-1.
3. Høgskolestyret delegerer til klagenemnda å behandle og avgjøre klager i følgende saker:
 - Klage på avgjørelser om opptak til de studier ved høgskolen som ikke omfattes av sentralt opptak og således skal avgjøres av andre organer, og klage i forbindelse med opptak på grunnlag av realkompetanse
 - Klage på avslag om oppflytting til høyere årskurs eller direkte opptak til disse
 - Klage på avslag om å få gå opp til eksamen
 - Klage over formelle feil ved eksamen eller eksamenssensur
 - Klage i forbindelse med godkjenning av kurs, fag eller praksis som inngår i studiet
 - Klage over avgjørelse om dispensasjon eller fritak fra eksamen eller prøve, unntatt dispensasjonssaker av prinsipiell art
 - Klage i forbindelse med valg av representanter og ombud ved høgskolen
 - Saker om annullering av eksamen og prøve i henhold til universitets- og høgskoleloven § 4-7, første og annet ledd og saker om utestenging i henhold til samme lov § 4-8 tredje ledd
 - Saker om ikke skikkethet og om utestenging etter § 11 i forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning.